

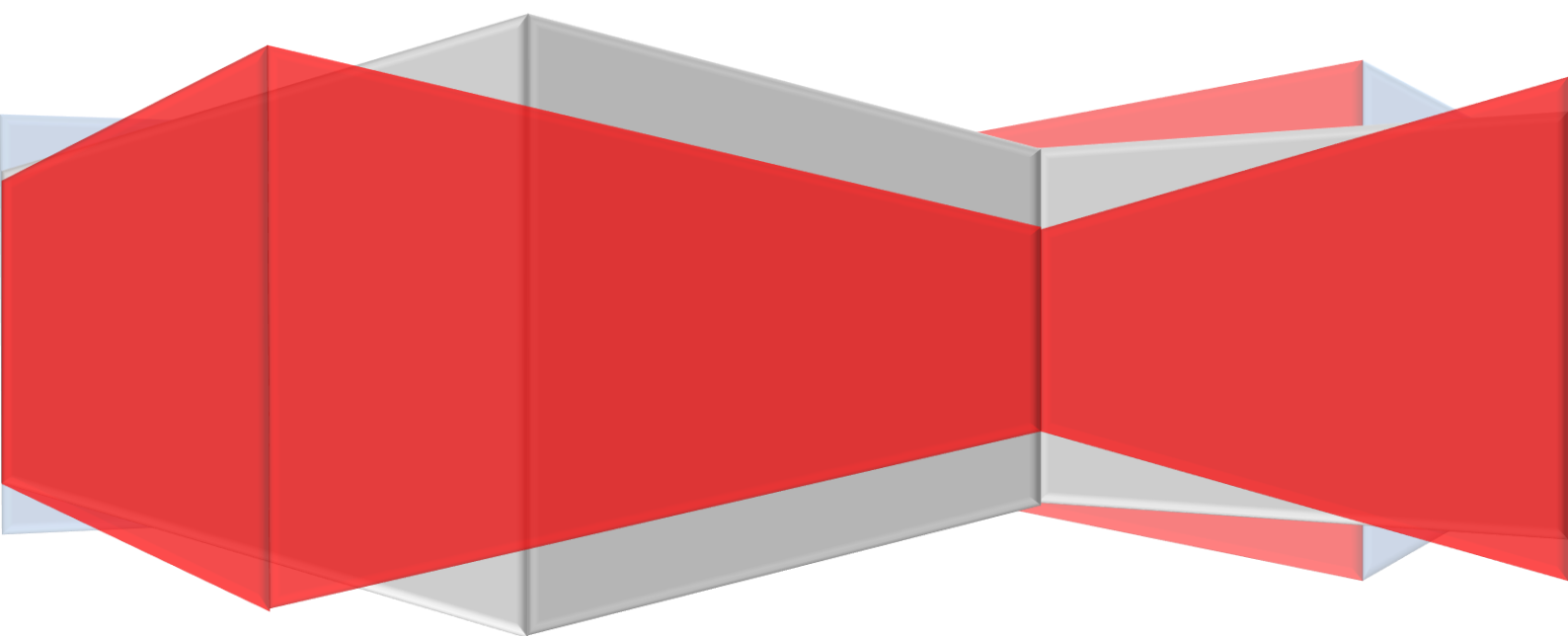
**Cultivate school entrepreneurial mindset through holistic approach
targeting teachers and pupils**

ISO Certified Materials for Teachers: Development of Entrepreneurial Mindset for teachers Level 6

IO5A3: 1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας

Partner Responsible: FH JOANNEUM

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Coordinated by

Partners

Apostolos
Varnavas
Primary School

4th Primary
School of
Tyrnavos

Program	Erasmus+
Key Action	KA201 - Strategic Partnerships for school education - Cooperation for innovation and the exchange of good practices
Project Title	Cultivate School Entrepreneurial Mindset through a Holistic Approach Targeting Teachers and Pupils
Project Acronym	EnterSchoolMind
Project Agreement Number	2018-1-CY01-KA201-046906
Project Start Date	01/11/2018
Project End Date	31/10/2021

Πίνακας Περιεχομένων

Μαθησιακά αποτελέσματα με μια ματιά	3
Παρουσίαση Power Point.....	4
Ερωτήσεις Ανοιχτού Τύπου	5
Ερωτήσεις κλειστού τύπου	8
Επιπρόσθετα μεθοδολογικά εργαλεία	12
Ομαδική συζήτηση.....	12
Καταιγισμός ιδεών (Brainstorming)	15
Ατομική Άσκηση.....	17
Καταιγισμός ιδεών (Brainstorming)	20
Ομαδική συζήτηση.....	21

Μαθησιακά αποτελέσματα με μια ματιά

Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας
Πεδίο EntreComp	Ιδέες και ευκαιρίες
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: Σε επίπεδο γνώσεων: 1. Να δίνουν τον ορισμό της δημιουργικότητας και να απαριθμούν τα στοιχεία που σχετίζονται με αυτή και αφορούν στους μαθητές και την τάξη. Σε επίπεδο δεξιοτήτων: 2. Να ενθαρρύνουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και αντιλήψεις μέσω της χρήσεις μεθόδων όπως τη νοητική χαρτογράφηση (mindmapping), τη μέθοδο Walt Disney και άλλες, καθώς και την καθοδήγησή τους έτσι ώστε να γνωρίζουν τα τέσσερα στάδια της δημιουργικής διαδικασίας. Σε επίπεδο ικανοτήτων: 3. Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας. 4. Να κατανοήσουν τις προσωπικές τους δυνατότητες και αδυναμίες όσον αφορά τη δημιουργικότητα και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές έτσι ώστε να αναστοχάζονται κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας με απώτερο στόχο να συνειδητοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους.

Τύπος Μεθοδολογικού Εργαλείου	Αριθμός Μεθοδολογικών Εργαλείων
☒ Διάλεξη (Υποχρεωτικό)	1
☒ Ερωτήσεις Ανοιχτού Τύπου	1
☒ Ερωτήσεις Κλειστού Τύπου	1
☒ Ατομική Άσκηση	1
☐ Παιχνίδι ρόλων	
☐ Βιωματικό Εργαστήριο	
☒ Ομαδική συζήτηση	1
☒ Καταιγισμός Ιδεών	1
☐ Ομαδική Άσκηση	
☐ Άλλο (Παρακαλώ αναφέρετε ποιο)	
Συνολικός αριθμός εργαλείων	6

Υποχρεωτικά Μεθοδολογικά Εργαλεία

Παρουσίαση Power Point

Κωδικός Μεθοδολογικού Εργαλείου	
PPT1.2_1	
Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: 1. Να δίνουν τον ορισμό της δημιουργικότητας και να απαριθμούν τα στοιχεία που σχετίζονται με αυτή και αφορούν στους μαθητές και την τάξη. 2. Να ενθαρρύνουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και αντιλήψεις μέσω της χρήσης μεθόδων όπως τη νοητική χαρτογράφηση (mindmapping), τη μέθοδο Walt Disney και άλλες, καθώς και την καθοδήγησή τους έτσι ώστε να

	γνωρίζουν τα τέσσερα στάδια της δημιουργικής διαδικασίας. 3. Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας. 4. Να κατανοήσουν τις προσωπικές τους δυνατότητες και αδυναμίες όσον αφορά τη δημιουργικότητα και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές έτσι ώστε να αναστοχάζονται κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας με απώτερο στόχο να συνειδητοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους.
Στόχος μεθοδολογικού εργαλείου	Το αρχείο ppt θα περιέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες και βασικές γνώσεις για τη δεξιότητα 1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας. Σε αυτό περιλαμβάνονται ο ορισμός της δεξιότητας, καθώς και μια επισκόπηση των σχετικών μαθησιακών αποτελεσμάτων και δραστηριοτήτων για την ανάπτυξη της δεξιότητας.
Συμβουλές για τον εκπαιδευτή	
Συνημμένο αρχείο	PPT1.2_1

Ερωτήσεις Ανοιχτού Τύπου

Σε αυτό το μεθοδολογικό εργαλείο θα χρειαστεί να αναπτύξετε τουλάχιστον πέντε (5) ερωτήσεις ανοιχτού τύπου σχετικές με τη δεξιότητα, οι οποίες θα τεθούν κατά τη διάρκεια διδασκαλίας στην τάξη.

Κωδικός μεθοδολογικού εργαλείου CL1.2_2	
Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: 1. Να δίνουν τον ορισμό της δημιουργικότητας και να απαριθμούν τα στοιχεία που σχετίζονται με αυτή και αφορούν στους μαθητές και την τάξη.

	2. Να ενθαρρύνουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και αντιλήψεις μέσω της χρήσεις μεθόδων όπως τη νοητική χαρτογράφηση (<i>mindmapping</i>), τη μέθοδο Walt Disney και άλλες, καθώς και την καθοδήγησή τους έτσι ώστε να γνωρίζουν τα τέσσερα στάδια της δημιουργικής διαδικασίας. 3. Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας. 4. Να κατανοήσουν τις προσωπικές τους δυνατότητες και αδυναμίες όσον αφορά τη δημιουργικότητα και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές έτσι ώστε να αναστοχάζονται κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας με απώτερο στόχο να συνειδητοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους.
Στόχος μεθοδολογικού εργαλείου	Αυτο-αξιολόγηση Οι ερωτήσεις ανοιχτού τύπου επιτρέπουν στους συμμετέχοντες να απαντήσουν με δικά τους λόγια βάσει των γνώσεων, των συναισθημάτων και της αντίληψής τους. Οι απαντήσεις δεν περιορίζονται από προκαθορισμένες επιλογές και προσφέρονται για αναστοχασμό και προσωπική έκφραση. Οι ερωτήσεις αυτές θα επιτρέψουν στους εκπαιδευτές να έχουν επίγνωση για τη συμπεριφορά και τον τρόπο σκέψης των συμμετεχόντων, καθώς και να σχηματίσουν μια εικόνα για τις αναστολές που ενδέχεται να έχουν.
Συμβουλές για τον εκπαιδευτή	Οι παρακάτω ερωτήσεις να απαντηθούν σε τουλάχιστον μία παράγραφο.

Ερώτηση 1: Πώς θα χαρακτηρίζατε ένα δημιουργικό άτομο;

Παραδείγματα απαντήσεων:

- Τυπικά χαρακτηριστικά ενός δημιουργικού ατόμου: ευρύτητα πνεύματος, περιέργεια, ενεργητικότητα, συγκέντρωση, παιχνιδιάρικη διάθεση και πειθαρχία παράλληλα, στοχοπροσήλωση, προσοχή στη λεπτομέρεια κ.ά.
- Η απάντηση θα μπορούσε επίσης να είναι ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που να κάνουν κάποιο άτομο δημιουργικό, ωστόσο έχουν ως κοινό το ότι είναι ανοιχτά σε νέες ιδέες, παραμένουν συγκεντρωμένοι σε ένα στόχο κ.ά.

Ερώτηση 2: Πώς θα περιγράφατε τις δικές σας δυνατότητες και αδυναμίες σε σχέση με τη δημιουργικότητα;

Παραδείγματα απαντήσεων:

- Μου αρέσει να ζωγραφίζω, να γράφω ιστορίες ή κείμενα για μικρές θεατρικές παραστάσεις, σκέφτομαι ανεξάρτητα, μου αρέσει να παίζω κιθάρα και να σκέφτομαι καινούργιες μελωδίες, βλέπω προβλήματα και σκέφτομαι αμέσως λύσεις που θα μπορούσα να εφαρμόσω, μου αρέσει να μοιράζομαι τα όνειρά μου κ.ά.
- Όσον αφορά τις αδυναμίες μου σε αυτό το θέμα υπάρχουν κάποιοι περιορισμοί, όπως για παράδειγμα το ότι είμαι πολύ απασχολημένος/η στην καθημερινότητά μου και δεν έχω χρόνο/ είμαι πολύ κουρασμένος/η για να αναπτύξω καινούργιες ιδέες, ακόμα κι αν προσπαθώ δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι νέο, έχω καινούργιες ιδέες αλλά δεν μπορώ να συγκεντρωθώ αρκετά και να τις εφαρμόσω κ.ά.

Ερώτηση 3: Σε ποιες πτυχές της ζωής σας διακρίνετε στοιχεία δημιουργικότητας;

Παραδείγματα απαντήσεων:

Νιώθω πιο δημιουργικός/ή όταν βλέπω πίνακες ζωγραφικής σε γκαλερί, όταν επισκέπτομαι μουσεία, όταν ακούω μουσική σε διάφορες συναυλίες, όταν πηγαίνω στο θέατρο, αλλά και στην προσωπική μου ζωή όταν ετοιμάζω ένα γεύμα με νέα υλικά χωρίς συνταγή, όταν βρίσκω ιδέες για εργασίες στο σχολείο, όταν βρίσκω τη λύση σε ένα πρόβλημα που είχα κ.ά.

Ερώτηση 4: Περιγράψτε μια κατάσταση που βιώσατε στο επαγγελματικό σας περιβάλλον κατά την οποία διακρίνατε έκφραση δημιουργικότητας.

Παραδείγματα απαντήσεων:

Είχα μείνει άναυδος/η όταν ένα παιδί από την τάξη μου τραγούδησε ένα πολύ όμορφο τραγούδι και όταν τον ρώτησα από που άκουσε αυτό το τραγούδι, εκείνος μου απάντησε πως το είχε συνθέσει ο ίδιος λίγες μέρες πριν.

Ερώτηση 5: Πώς θα παρακινούσατε τους μαθητές σας να αρχίσουν μια δημιουργική διαδικασία;

Παραδείγματα απαντήσεων:

Θα τους έδινα χρόνο και την ελευθερία να σκεφτούν ιδέες από μόνοι τους, θα προσπαθούσα να τους κινήσω το ενδιαφέρον παρέχοντας τους ενδιαφέρουσες και σχετικές πληροφορίες, θα τους έκανα να σκέφτονται κάποια πράγματα εντονότερα, θα τους έδινα περισσότερες ευκαιρίες να εκφράζουν τις ιδέες και τον τρόπο σκέψης τους, θα ήμουν ανεκτικός/ή στα λάθη, θα τους έδινα καθοδήγηση και υποστήριξη κ.ά.

Ερωτήσεις κλειστού τύπου

Σε αυτό το μεθοδολογικό εργαλείο, θα χρειαστεί να αναπτύξετε τουλάχιστον δέκα (10) ερωτήσεις κλειστού τύπου για να θεωρηθεί ολοκληρωμένο αυτό το εργαλείο.

Κωδικός μεθοδολογικού εργαλείου:	CL1.2_3	
Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας	
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: 1. Να δίνουν τον ορισμό της δημιουργικότητας και να απαριθμούν τα στοιχεία που σχετίζονται με αυτή και αφορούν στους μαθητές και την τάξη. 2. Να ενθαρρύνουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και αντιλήψεις μέσω της χρήσης μεθόδων όπως τη νοητική χαρτογράφηση (mindmapping), τη μέθοδο Walt Disney και άλλες, καθώς και την καθοδήγησή τους έτσι ώστε να γνωρίζουν τα τέσσερα στάδια της δημιουργικής διαδικασίας. 3. Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας. 4. Να κατανοήσουν τις προσωπικές τους δυνατότητες και αδυναμίες όσον αφορά τη δημιουργικότητα και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές έτσι ώστε να αναστοχάζονται κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας με απώτερο στόχο να συνειδητοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους.	
Στόχος μεθοδολογικού εργαλείου	Μέσω αυτού του εργαλείου θα αξιολογηθεί η γνώση των περιεχομένων του μαθήματος από τους συμμετέχοντες. Με τη χρήση ερωτήσεων κλειστού τύπου γίνεται πιο εύκολη η κωδικοποίηση και ανάλυση των αποτελεσμάτων για την εξαγωγή συμπερασμάτων.	
Συμβουλές για τον εκπαιδευτή	Θα πρέπει να δοθεί στους μαθητές ένα φυλλάδιο με το συγκεκριμένο εργαλείο	
Τύποι Ερωτήσεων	Τύπος	Αριθμοί ερωτήσεων
	Ερωτήσεις με απαντήσεις Σωστό/Λάθος	1, 2, 3, 4, 5
	Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών	6, 7, 8, 9, 10
	Ερωτήσεις πολλαπλών απαντήσεων	11, 12, 13, 14, 15

	Διαδοχικές ερωτήσεις και απαντήσεις	
	Αντιστοίχιση ερωτήσεων και απαντήσεων	
	Ερωτήσεις τύπου «Τράπεζα Λέξεων»	

Ερώτηση Σωστό/Λάθος

Επιλέξτε εάν το περιεχόμενο της πιο κάτω πρότασης είναι σωστό/λάθος

Δήλωση:	Η δημιουργικότητα χρειάζεται μόνο όταν εργάζεσαι μέσα σε ένα δημιουργικό περιβάλλον.
Σωστό	
Λάθος	x
Σωστή απάντηση	Λάθος

Ερώτηση Σωστό/Λάθος

Επιλέξτε εάν το περιεχόμενο της πιο κάτω πρότασης είναι σωστό/λάθος

Δήλωση:	Ένα συχνό εμπόδιο στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας είναι η αντίληψη πως η περιέργεια είναι αδυναμία.
Σωστό	
Λάθος	x
Σωστή απάντηση	Λάθος

Ερώτηση Σωστό/Λάθος

Επιλέξτε εάν το περιεχόμενο της πιο κάτω πρότασης είναι σωστό/λάθος

Δήλωση:	Η δημιουργικότητα αναπτύσσεται στο αριστερό ημισφαίριο του εγκεφάλου.
Σωστό	
Λάθος	x
Σωστή απάντηση	Λάθος

Ερώτηση Σωστό/Λάθος

Επιλέξτε εάν το περιεχόμενο της πιο κάτω πρότασης είναι σωστό/λάθος

Δήλωση:	Ο υψηλός δείκτης νοημοσύνης (IQ) είναι προαπαιτούμενο της δημιουργικότητας.
Σωστό	x
Λάθος	
Σωστή απάντηση	Σωστό

Ερώτηση Σωστό/Λάθος

Επιλέξτε εάν το περιεχόμενο της πιο κάτω πρότασης είναι σωστό/λάθος

Δήλωση:	Η δημιουργικότητα είναι ανεξάρτητη από την κουλτούρα και τις αξίες.
Σωστό	x
Λάθος	
Σωστή απάντηση	Σωστό

Ερώτηση Πολλαπλής Επιλογής

Επιλέξτε τη σωστή επιλογή από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Μια γνωστή τεχνική εξερεύνησης της δημιουργικότητας είναι η:
Απάντηση 1	Νοητική χαρτογράφηση
Απάντηση 2	Χαρτογράφηση εγκεφάλου
Απάντηση 3	Αναζήτηση του μυαλού
Σωστή απάντηση	1

Ερώτηση Πολλαπλής Επιλογής

Επιλέξτε τη σωστή επιλογή από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Πιθανά χαρακτηριστικά των δημιουργικών ατόμων είναι:
Απάντηση 1	Περιέργεια
Απάντηση 2	Ακαμψία
Απάντηση 3	Ότι πάντα ακολουθούν δομημένα σχέδια εργασίας
Σωστή απάντηση	1

Ερώτηση Πολλαπλής Επιλογής

Επιλέξτε τη σωστή επιλογή από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Η «μέθοδος Walt Disney» βασίζεται στην αλληλεπίδραση 3 ρόλων. Ένας από αυτούς είναι:
Απάντηση 1	Χορευτής
Απάντηση 2	Ονειροπόλος
Απάντηση 3	Διευθυντής
Σωστή απάντηση	2

Ερώτηση Πολλαπλής Επιλογής

Επιλέξτε τη σωστή επιλογή από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Ένας τρόπος με τον οποίο μπορεί να υποβοηθηθεί η δημιουργικότητα είναι:
Απάντηση 1	Επαρκείς πόροι
Απάντηση 2	Ενθάρρυνση
Απάντηση 3	Αυστηρή καθοδήγηση
Σωστή απάντηση	2

Ερώτηση Πολλαπλής Επιλογής

Επιλέξτε τη σωστή επιλογή από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Για να βελτιώσετε τη δημιουργικότητά σας, πρέπει να...
Απάντηση 1	αποφύγετε τυχόν κινδύνους
Απάντηση 2	ξέρετε τα όριά σας
Απάντηση 3	να είστε ανοιχτοί σε νέες ιδέες
Σωστή απάντηση	3

Ερώτηση Πολλαπλών Απαντήσεων

Επιλέξτε μία ή περισσότερες σωστές απαντήσεις από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Πώς θα μπορούσε να οριστεί η δημιουργικότητα;
Απάντηση 1	Η δημιουργικότητα είναι η ικανότητα να δημιουργεί κάποιος κάτι νέο και χρήσιμο.
Απάντηση 2	Η δημιουργικότητα είναι ένα προσόν που απαιτείται σε κάθε εργασία.
Απάντηση 3	Η δημιουργικότητα είναι ένα έμφυτο ταλέντο που δεν μπορεί να διδαχθεί.
Σωστή απάντηση	1

Ερώτηση Πολλαπλών Απαντήσεων

Επιλέξτε μία ή περισσότερες σωστές απαντήσεις από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Τα κύρια στοιχεία της δημιουργικότητας που ορίζονται από το NACCCE είναι:
Απάντηση 1	Η γνώση των μεθόδων
Απάντηση 2	Η επιδίωξη της κατάκτησης στόχων
Απάντηση 3	Κριτική ανάλυση αξιών
Σωστή απάντηση	2, 3

Ερώτηση Πολλαπλών Απαντήσεων

Επιλέξτε μία ή περισσότερες σωστές απαντήσεις από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Ποια πιστεύετε ότι είναι τα κύρια χαρακτηριστικά των δημιουργικών παιδιών;
Απάντηση 1	Τα δημιουργικά παιδιά έχουν τη δυνατότητα να κάνουν ασυνήθιστες συνδέσεις σκέψων.
Απάντηση 2	Τα δημιουργικά παιδιά αναπτύσσουν μεγάλο αριθμό ιδεών ή λύσεων σε προβλήματα.
Απάντηση 3	Τα δημιουργικά παιδιά είναι καλύτερα στην τέχνη.
Σωστή απάντηση	1, 2

Ερώτηση Πολλαπλών Απαντήσεων

Επιλέξτε μία ή περισσότερες σωστές απαντήσεις από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Μπορεί η δημιουργικότητα να αναπτυχθεί στην τάξη;
Απάντηση 1	Ναι, αλλά μόνο αν την υποστηρίζουν οι γονείς.
Απάντηση 2	Ναι, αλλά μόνο εάν το περιβάλλον είναι κατάλληλο.
Απάντηση 3	Ναι, αλλά μόνο εάν ο δάσκαλος είναι δημιουργικό άτομο.
Σωστή απάντηση	2

Ερώτηση Πολλαπλών Απαντήσεων

Επιλέξτε μία ή περισσότερες σωστές απαντήσεις από τις πιο κάτω:

Δήλωση:	Ένα από τα σημαντικά στάδια μιας δημιουργικής διαδικασίας είναι:
Απάντηση 1	Προετοιμασία
Απάντηση 2	Επαλήθευση
Απάντηση 3	Ανίχνευση
Σωστή απάντηση	1, 2, 3

Επιπρόσθετα μεθοδολογικά εργαλεία

Ομαδική συζήτηση

Κωδικός και Τίτλος Μεθοδολογικού Εργαλείου	CL1.2_4 Στερεότυπα σχετικά με τη δημιουργικότητα
Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: 2. Να ενθαρρύνουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και αντιλήψεις μέσω της χρήσης μεθόδων όπως τη νοητική χαρτογράφηση (mindmapping), τη μέθοδο Walt Disney και άλλες, καθώς και την καθοδήγησή τους έτσι ώστε να γνωρίζουν τα τέσσερα στάδια της δημιουργικής διαδικασίας. 3. Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας. 4. Να κατανοήσουν τις προσωπικές τους δυνατότητες και αδυναμίες όσον αφορά τη δημιουργικότητα και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές έτσι ώστε να αναστοχάζονται κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας με απώτερο στόχο να συνειδητοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους.
Στόχος μεθοδολογικού εργαλείου	Ο κύριος στόχος του συγκεκριμένου μεθοδολογικού εργαλείου είναι αλληλεπίδραση και συζήτηση μεταξύ ατόμων που υπό κανονικές συνθήκες δε θα έρχονταν σε επαφή. Αυτό συνεπάγεται με το ότι οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να μάθουν καινούργια πράγματα, να ανταλλάξουν ιδέες και σκέψεις και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους για «τα στερεότυπα σχετικά με τη δημιουργικότητα», μέσω μιας ομαδικής συζήτησης.

Συμβουλές για τον εκπαιδευτή	Οι συγκεκριμένες διαφάνειες συμπεριλαμβάνονται στο αρχείο PowerPoint. Ο εκπαιδευτής/συντονιστής θα συντονίζει τη συζήτηση, επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να νιώσουν άνετα και να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Ο εκπαιδευτής/συντονιστής θα πρέπει να είναι καλός ακροατής και να μπορεί να παροτρύνει και να προωθήσει την αλληλεπίδραση μεταξύ των συμμετεχόντων, αφήνοντας εκτός συζήτησης τις δικές του προσωπικές απόψεις.
------------------------------	---

Εισαγωγή στο θέμα

- Αυτή η ομαδική συζήτηση θα βοηθήσει τον εκπαιδευτή να «σπάσει» τις γενικεύσεις και τα στερεότυπα που αφορούν τη δημιουργικότητα και τους δημιουργικούς ανθρώπους
- Οι κύριες ερωτήσεις θα απαντηθούν μέσα από ομαδικές συζητήσεις
- Ο/Η κάθε συμμετέχων/ουσα στην ομαδική συζήτηση θα λάβει ένα φυλλάδιο με τις εργασίες και τις ερωτήσεις
- Η ομαδική συζήτηση θα διεξαχθεί σε ένα ήσυχο και χαλαρό περιβάλλον
- Η ομαδική συζήτηση θα διαρκέσει περίπου 40 λεπτά. Η ακριβής διάρκεια εξαρτάται από τον συντονιστή, δεδομένων των χαρακτηριστικών της ομάδας που θα εμπλακεί στη συζήτηση

Ερωτήσεις καθοδήγησης

Συζητείστε τις ακόλουθες ρωτήσεις με την ομάδα: Αλήθεια ή ψέμα; (περίπου 40 λεπτά)

1. Οι δημιουργικοί άνθρωποι έχουν υψηλό δείκτη νοημοσύνης (IQ);
2. Είναι μετρήσιμη η δημιουργικότητα;
3. Η δημιουργικότητα είναι σημαντική μόνο για τους καλλιτέχνες;
4. Είναι η δημιουργικότητα ένα ταλέντο εκ γενετής;

Μπορείτε να λάβετε υπόψη τα ακόλουθα όταν συνοψίζετε τη συζήτηση.

1. Δημιουργικότητα και IQ

Όλοι μπορούν να είναι δημιουργικοί. Η δημιουργικότητα δεν σχετίζεται αποκλειστικά με τη νοημοσύνη. Η εξυπνάδα απαιτείται στο δεύτερο στάδιο, όταν η ιδέα πρέπει να οδηγηθεί σε ένα συμπέρασμα ή να γίνει πράξη.

Η επιστημονική έρευνα δεν αποδεικνύει την άμεση σχέση μεταξύ υψηλού IQ και δημιουργικότητας. Η δημιουργικότητα ενός ατόμου εξαρτάται και από το περιβάλλον και το κατά πόσο επιτρέπει στο άτομο να είναι ανοιχτό σε νέες ιδέες και να δημιουργεί. Επίσης η γνώση συγκεκριμένων τεχνικών μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας.

Π.χ.

Andy Warhol: Καλλιτεχνική ιδιοφυΐα, αλλά λέγεται ότι το IQ του κυμαίνονταν στο μέσο όρο

2. Μέτρηση δημιουργικότητας

Παρόλο που κανένα τεστ δεν είναι τέλειο, υπάρχουν πολλοί τρόποι για την αξιολόγηση (και βελτίωση) της δημιουργικότητας.

Για παράδειγμα, η διατύπωση και υποβολή νέων ερωτήσεων για τη δημιουργία μιας ιδέας, η ανταλλαγή ιδεών και τρόπων λύσης σε προβλήματα, η χρήση νέων καινοτόμων τρόπων επικοινωνίας κ.λπ., αποτελούν δείκτες δημιουργικής σκέψης.

Κατά αναλογία και η λογική της «μέτρησης» της δημιουργικότητας, μπορεί να αξιολογήσει το πόσο καλά έχει εκτελεστεί κάθε μία από τις προαναφερθείσες εργασίες.

3. Δημιουργικότητα και τέχνη

Η δημιουργικότητα σχετίζεται με όλους τους τομείς της ζωής. Σκεφτείτε το παράδειγμα του Αρχιμήδη και του χρυσού στέμματος.

Επιφορτισμένος με το να βρει έναν τρόπο για να αποδείξει κατά πόσο ένα χρυσό στέμμα ήταν όντως κατασκευασμένο από στερεό χρυσό, ο Αρχιμήδης ανακάλυψε τον τρόπο για να λύσει το γρίφο, χωρίς να καταστρέψει το στέμμα ώστε να εξακριβώσει τη σύσταση του στέμματος. Για μέρες ένοιωθε απογοητευμένος και σκεφτόνταν μέρα και νύχτα πως να βρει λύση στο πρόβλημα. Όσπου ένα βράδυ και ενώ μπήκε για να κάνει το μπάνιο του, ο Αρχιμήδης παρατήρησε ότι το επίπεδο του νερού ανέβηκε καθώς έβαλε το πόδι του στην μπανιέρα. Όταν έβαλε ολόκληρο το σώμα του στην μπανιέρα, παρατήρησε πως η στάθμη του νερού αυξήθηκε ακόμη περισσότερο. Συνειδητοποιώντας ότι μπορούσε να μετρήσει την πυκνότητα της χρυσής κορώνας τοποθετώντας τη μέσα σε μια μπανιέρα νερού και, στη συνέχεια, συγκρίνοντας αυτήν την άνοδο του νερού και με την πυκνότητα μιας παρόμοιας μάζας χρυσού, είχε λύσει το πρόβλημα. Άρχισε αμέσως να φωνάζει «Εύρηκα!» και βγήκε στους δρόμους της πόλης γυμνός.

4. Ως ανθρώπινα όντα, όλοι έχουμε τεράστια δημιουργική ικανότητα, αλλά πρέπει να την αναπτύξουμε και να την εξελίσσουμε. Το επίπεδο της δημιουργικότητας του καθενός δεν είναι σταθερό και δεν είναι αυτό που είχαμε με τη γέννηση μας. Αντ' αυτού, σκεφτείτε τη δημιουργικότητα ως ένα μυ που επεκτείνεται. Ομοίως και η δημιουργική μας ικανότητα η οποία απαιτεί εξάσκηση, εστίαση και χρήση κατάλληλων τεχνικών (κάποιες από αυτές θα τις αναπτύξουμε και σε αυτό το εργαστήριο). Τέλος οι επιστημονικές έρευνες επιβεβαιώνουν ότι η δημιουργικότητα μπορεί να αναπτυχθεί σε οποιαδήποτε ηλικία.

Συμπεράσματα

Δεν υπάρχουν απόλυτα σωστές ή λανθασμένες απαντήσεις.

Είναι σημαντικό ο εκπαιδευτής/τρια να ενθαρρύνει τα μέλη της ομάδας να μοιραστούν τις απόψεις τους και να αποφύγει να επιβάλει την άποψή του/της.

Καταιγισμός ιδεών (Brainstorming)

Code of methodological Tool:	CL1.2_5 Υλοποιώντας μια Δραστηριότητα Αφήγησης Ιστοριών
Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: 2. Να ενθαρρύνουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και αντιλήψεις μέσω της χρήσης μεθόδων όπως τη νοητική χαρτογράφηση (<i>mind-mapping</i>), τη μέθοδο <i>Walt Disney</i> και άλλες, καθώς και την καθοδήγησή τους έτσι ώστε να γνωρίζουν τα τέσσερα στάδια της δημιουργικής διαδικασίας. 3. Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας.
Στόχος μεθοδολογικού εργαλείου	Αυτή η δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών στοχεύει στην παραγωγή όσων περισσότερων ιδεών/απόψεων από την ομάδα. Αυτό το περιβάλλον προωθεί την συλλογή ιδεών, απόψεων και απαντήσεων, χωρίς εμπόδια και κριτική. Όλες οι «συνεισφορές» στη συζήτηση είναι έγκυρες και θα πρέπει να ακουστούν όσες περισσότερες ιδέες γίνεται, χωρίς αυτές να περάσουν από κάποια διαδικασία αξιολόγησης.
Συμβουλές για τον εκπαιδευτή	Η συγκεκριμένη δραστηριότητα ξεκινά με την επεξήγηση της εργασίας, την παρουσίαση των πιο κάτω κανόνων και την παραγωγή και την ανάπτυξη προσωπικών ιδεών και καταλήγει στη συλλογή, την ομαδοποίηση και την ανάλυση των απαντήσεων μέσω συζήτησης. 1. Επικεντρωθείτε στην ποσότητα: Αυτός ο κανόνας ευνοεί την παραγωγή πολλών και διαφορετικών ιδεών. 2. Αποφύγετε την κριτική: Στον καταιγισμό ιδεών, η κριτική στις ιδέες που έχουν παραχθεί θα πρέπει να παραμεριστεί. Με την αποφυγή της κριτικής, οι συμμετέχοντες θα νιώθουν πιο άνετα για να μιλήσουν ανοιχτά. Αν χρειαστεί, τα οποιαδήποτε σχόλια μπορούν να εκφραστούν σε μεταγενέστερο στάδιο. 3. Δεχτείτε θερμά τις ασυνήθιστες ερωτήσεις: Για να σχηματιστεί μια καλή και μακριά λίστα με ιδέες, οι ασυνήθιστες ιδέες είναι εξίσου ευπρόσδεκτες. 4. Συνδυάστε και βελτιώστε ιδέες: Προωθήστε τη ζωντανή συζήτηση. Υπάρχει η αντίληψη ότι με αυτόν τον τρόπο

	διευκολύνεται η παραγωγή ιδεών, μέσω μιας διαδικασίας συσχέτισης μεταξύ των συμμετεχόντων.
--	--

Θέμα	
	Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σκεφτούν μία δραστηριότητα «αφήγησης ιστοριών» που θα ήθελαν να εφαρμόσουν στην τάξη και έπειτα θέστε τους τις ακόλουθες ερωτήσεις: • Τι οδηγίες θα δώσουν στους μαθητές; Ποιες πληροφορίες τους είναι απαραίτητες για να ξεκινήσουν την δραστηριότητα; • Πώς θα προετοιμαστούν για την δραστηριότητα και τι υλικά χρειάζονται; • Τι πιστεύουν ότι θα χρειαστεί να έχουν μαζί τους π.χ. ένα βιβλίο από το οποίο μπορούν να αντλήσουν λέξεις ή φράσεις με τυχαίο τρόπο ή ένα βάζο γεμάτο κομμάτια χαρτιού πάνω στα οποία είναι γραμμένες λέξεις ή απεικονίζονται φιγούρες ή ζώα; • Τι χρειάζονται για να ξεκινήσουν τη δημιουργική διαδικασία; • Πώς θα ενθαρρύνουν τους μαθητές; Ποιοι είναι οι υποστηρικτικοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη; Π.χ. ενθαρρυντική ατμόσφαιρα, όπου οι μαθητές δεν φοβούνται να μοιραστούν τις ιδέες τους ή μια αίθουσα με καθαρό αέρα και φιλικά χρώματα στους τοίχους, κ.λπ. • Τι προτίθενται να κάνουν όσον αφορά τη συναισθηματική υποστήριξη των μαθητών τους; • Πώς και σε ποιους τόμεις οι μαθητές τους θα μπορούσαν να υποστηριχθούν συναισθηματικά; Πώς θα μπορούσαν να βοηθήσουν οι εκπαιδευτικοί σε αυτό; Τέλος, δώστε 15 λεπτά για να συμπληρώσουν σε «post –it» τις απαντήσεις τους και στη συνέχεια ζητήστε τους να κολλήσουν τα «post –it» σε ένα «flipchart» και να συζητήσουν στην ολομέλεια τις απαντήσεις τους. Ενθαρρύνετε όλους να συμμετάσχουν και να μοιραστούν τις ιστορίες τους, βοηθήστε τους ντροπαλούς να μιλήσουν, δίνοντάς τους κίνητρο ακόμη και αν διστάζουν ... Ενθαρρύνετε τη συζήτηση και συγκεντρώστε τα συμπεράσματα που βγάλατε...
Μέθοδος ανάλυσης (π.χ. ομαδοποίηση ιδεών, ανάπτυξη ενός νέου μοντέλου κ.ά.)	
	Από τους συμμετέχοντες ζητείται να γράψουν τις ιδέες τους ανώνυμα. Τότε ο συντονιστής συλλέγει τις ιδέες, ή οι ίδιοι οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τις ιδέες τους. Ακολουθεί η κατηγοριοποίηση και ομαδοποίηση των ιδεών σε αφίσες ή πίνακες flipchart (μία/ένα ανά κατηγορία). Τέλος, πραγματοποιείται μια συζήτηση για τα αποτελέσματα.
Συμπεράσματα	
	Ανταλλαγή ιδεών και απόψεων. Οι συμμετέχοντες μοιράζονται και συγκρίνουν τις ιδέες και απόψεις τους με άλλους για να διευρύνουν τον τρόπο σκέψης τους. Τα συμπεράσματα εξαρτώνται από τα αποτελέσματα της διαδικασίας καταιγισμού ιδεών.

Ατομική Άσκηση

Κωδικός και Τίτλος Μεθοδολογικού Εργαλείου	CL_1.2_6 Βρες τη σωστή λέξη
Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: 3. <i>Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας.</i> 4. <i>Να κατανοήσουν τις προσωπικές τους δυνατότητες και αδυναμίες όσον αφορά τη δημιουργικότητα και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές έτσι ώστε να αναστοχάζονται κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας με απώτερο στόχο να συνειδητοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους.</i>
Στόχος μεθοδολογικού εργαλείου	Ο κύριος στόχος του εργαλείου «βρες τη σωστή λέξη» είναι η ανάπτυξη και ενδυνάμωση των δημιουργικών στοιχείων της προσωπικότητας, μέσα από μια δημιουργική γλωσσική προσέγγιση χρησιμοποιώντας παιχνίδια λέξεων. Τα παιχνίδια αυτά παρέχουν την ευκαιρία για την εξάσκηση της αντίληψης ενός ατόμου ως προς τη δημιουργικότητα. Οι συμμετέχοντες θα βιώσουν το πως μπορεί να εξασκηθεί η δημιουργικότητα, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να δημιουργηθούν νέες ιδέες και να αλλάξουν αντιλήψεις, μέσω σχεδιασμένων και καθοδηγούμενων μαθησιακών μεθόδων. Ο γύρος αναστοχασμού που ακολουθεί θα βοηθήσει τους συμμετέχοντες να συνειδητοποιήσουν τις δικές τους δημιουργικές προσπάθειες. Αυτή η διαδικασία θα πρέπει να οδηγήσει σε μια συζήτηση για το πόσο σημαντικός είναι ο αναστοχασμός, ως ένα εργαλείο για να κατανοήσει κάποιος τις δημιουργικές του δυνατότητες και το πως μπορεί να προωθηθεί σαν διαδικασία μέσα στην τάξη.
Συμβουλές για τον εκπαιδευτή	Δώστε ένα χρονικό περιθώριο 60 λεπτών για την υλοποίηση αυτών των ασκήσεων.

Γενικές οδηγίες (για τον συντονιστή)

Τα γλωσσικά παιχνίδια και τα παιχνίδια λέξεων είναι ο τέλειος συνδυασμός διασκέδασης και χρησιμότητας. Κατά κανόνα, χρειάζονται πολύ λίγη προετοιμασία και η διαχείριση των οποιονδήποτε υλικών/αντικειμένων για την υλοποίησή τους είναι εύκολη. Ένας κύβος, ένα στυλό – αυτά τα απλά αντικείμενα είναι αρκετά για να υλοποιήσετε αυτό το παιχνίδι λέξεων «Βρείτε τη σωστή λέξη». Η ατμόσφαιρα στο δωμάτιο πρέπει να είναι χαλαρωτική, μιας και ένα άτομο μπορεί να είναι αρκετά πιο δημιουργικό σε μια κατάσταση ηρεμίας. Η δημιουργική σκέψη αφορά το να μπορείς να αφηθείς για να μπει σε μια χαλαρωτική διάθεση. Το χιούμορ και η εμπιστοσύνη πάντα είναι βοηθητικά σε τέτοιες περιπτώσεις.

Παρακαλώ όπως εφαρμόσετε τις εργασίες που ακολουθούν για το θέμα της «δημιουργικής χρήσης της γλώσσας».

(1) Με άλλα λόγια

1. Φτιάξτε όσες περισσότερες προτάσεις μπορείτε χρησιμοποιώντας τις πιο κάτω λέξεις με όποια σειρά θέλετε. Δεν μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις στον πληθυντικό.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ | ΔΑΣΚΑΛΟΣ | ΤΑΞΗ |

2. Βρείτε όσες περισσότερες νέες λέξεις μπορείτε με γράμματα από τις πιο κάτω λέξεις, χωρίς να πρέπει απαραίτητα να χρησιμοποιήσετε όλα τα γράμματα (μπορείτε να βρείτε πιθανές απαντήσεις στην παρένθεση).

- Αίθουσα διδασκαλίας (σκάλα, θάλασσα, δάδα)
- Εκπαιδευτικός τομέας (παιδιά, μετά, στόμα)
- Συντονιστής εργαστηρίου (σεντόνι, άστρο, έργο)

(2) Παραγωγή λέξεων

Γράψτε όσες περισσότερες λέξεις μπορείτε να σκεφτείτε που να ξεκινούν από **Σ** ή **σ** και να τελειώνουν σε **α**.

(3) Impossibilities

Καταγράψτε όσο το δυνατό περισσότερα πράγματα που συνήθως ένας/μία εκπαιδευτικός δεν μπορεί να κάνει...

List as many different things as possible which one/a teacher normally cannot do

- ...ενώ λάμπει ο ήλιος
- ...ενώ παρακολουθεί μια ταινία
- ...με μια βαλίτσα στο χέρι
- ...ενώ πλένει τα πιάτα
- ...ενώ φοράει πέδιλα
- ...ενώ διαβάζει ένα βιβλίο

(4) Εξερευνήστε τις δημιουργικές δυνατότητες που κρύβετε μέσα σας

1. Πώς ονομάζεται το πιο κάτω αντικείμενο και πόσους διαφορετικούς τρόπους χρήσης του μπορείτε να σκεφτείτε;

2. Μπορείτε να σκεφτείτε διάφορους λόγους για τους οποίους αυτή η γυναίκα δείχνει τόσο έκπληκτη; Γίνετε όσο πιο δημιουργικοί μπορείτε!

Αριθμός ατόμων

< 20

Οδηγίες προς τους συμμετέχοντες

- Να είστε δημιουργικοί
- Να εξερευνείτε τη φαντασία σας
- Αφήστε τις σκέψεις σας ελεύθερες και μετά επεξεργαστείτε το τι καταφέρατε να σκεφτείτε

Διάρκεια

60 λεπτά

Υλικά

Φυλλάδιο, στυλό

Ερώτηση Ανακεφαalaίωσης 1

Πώς τα πήγες σε αυτές τις ασκήσεις;

Ένωθες άνετα με όλα όσα σου ζητήθηκαν να κάνεις, ή υπήρξε θέμα με κάποιο από αυτά;

Ερώτηση Ανακεφαalaίωσης 2 (παρακαλώ προσθέστε όσες ερωτήσεις θεωρείτε απαραίτητες)

Έχεις ακούσει ξανά για αυτά τα παιχνίδια λέξεων;

Θεωρείς αυτά τα παιχνίδια λέξεων δημιουργικά;

Τι πιστεύεις για τις δημιουργικές δυνατότητες που κρύβεις μέσα σου;

Ποιες παράμετροι πιστεύεις ότι είναι σημαντικές στη διαδικασία αναστοχασμού;

Γιατί πιστεύεις ότι ο αναστοχασμός είναι σημαντικός στην προσπάθεια ενός ατόμου να ξεδιπλώσει τις δημιουργικές του δυνατότητες;

Πώς μπορεί ο αναστοχασμός σε σχέση με τη δημιουργικότητα να υποστηριχθεί μέσα στην τάξη;

Οδηγίες/Σχόλια από τον συντονιστή

Η εκτύπωση των φυλλαδίων πρέπει να τακτοποιηθεί από πριν. Συγκρίνετε τα αποτελέσματα (πιθανώς σε ομάδες)

Καταιγισμός ιδεών (Brainstorming)

Code of methodological Tool:	CL1.2_7 Δημιουργικότητα μέσα στην τάξη – πού, πώς και πότε;
Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: 3. Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας. 4. Να κατανοήσουν τις προσωπικές τους δυνατότητες και αδυναμίες όσον αφορά τη δημιουργικότητα και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές έτσι ώστε να αναστοχάζονται κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας με απώτερο στόχο να συνειδητοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους.
Στόχος μεθοδολογικού εργαλείου	Αυτή η δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών στοχεύει στην παραγωγή όσων περισσότερων ιδεών/απόψεων από την ομάδα. Αυτό το περιβάλλον προωθεί την συλλογή ιδεών, απόψεων και απαντήσεων, χωρίς εμπόδια και κριτική. Όλες οι «συνεισφορές» στη συζήτηση είναι έγκυρες και θα πρέπει να ακουστούν όσες περισσότερες ιδέες γίνεται, χωρίς αυτές να περάσουν από κάποια διαδικασία αξιολόγησης.
Συμβουλές για τον εκπαιδευτή	Η συγκεκριμένη δραστηριότητα ξεκινά με την επεξήγηση της εργασίας, την παρουσίαση των πιο κάτω κανόνων και την παραγωγή και την ανάπτυξη προσωπικών ιδεών και καταλήγει στη συλλογή, την ομαδοποίηση και την ανάλυση των απαντήσεων μέσω συζήτησης. 1. Επικεντρωθείτε στην ποσότητα: Αυτός ο κανόνας ευνοεί την παραγωγή πολλών και διαφορετικών ιδεών. 2. Αποφύγετε την κριτική: Στον καταιγισμό ιδεών, η κριτική στις ιδέες που έχουν παραχθεί θα πρέπει να παραμεριστεί. Με την αποφυγή της κριτικής, οι συμμετέχοντες θα νιώθουν πιο άνετα για να μιλήσουν ανοιχτά. Αν χρειαστεί, τα οποιαδήποτε σχόλια μπορούν να εκφραστούν σε μεταγενέστερο στάδιο. 3. Δεχτείτε θερμά τις ασυνήθιστες ερωτήσεις: Για να σχηματιστεί μια καλή και μακριά λίστα με ιδέες, οι ασυνήθιστες ιδέες είναι εξίσου ευπρόσδεκτες. 4. Συνδυάστε και βελτιώστε ιδέες: Προωθήστε τη ζωντανή συζήτηση. Υπάρχει η αντίληψη ότι με αυτόν τον τρόπο διευκολύνεται η παραγωγή ιδεών, μέσω μιας διαδικασίας συσχέτισης μεταξύ των συμμετεχόντων.

Θέμα
Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να: Σκεφτούν το πού, πότε και πώς μπορούν να υλοποιήσουν δραστηριότητες που να προωθούν τη δημιουργικότητα μέσα στην τάξη. Όσο πιο λεπτομερείς είναι οι ιδέες των δασκάλων, τόσο το καλύτερο.
Μέθοδος ανάλυσης (πχ. ομαδοποίηση ιδεών, ανάπτυξη ενός νέου μοντέλου κ.ά.)
Από τους συμμετέχοντες ζητείται να γράψουν τις ιδέες τους πάνω σε χαρτάκια. Τότε ο συντονιστής συλλέγει τις ιδέες, ή οι ίδιοι οι συμμετέχοντες παρουσιάζουν τις ιδέες τους. Ακολουθεί η κατηγοριοποίηση και ομαδοποίηση των ιδεών σε αφίσες ή πίνακες flipchart (μία/ένα ανά κατηγορία).
Συμπεράσματα
Ανταλλαγή ιδεών και απόψεων. Οι συμμετέχοντες μοιράζονται και συγκρίνουν τις ιδέες και απόψεις τους με άλλους για να διευρύνουν τον τρόπο σκέψης τους.

Ομαδική συζήτηση

Κωδικός και Τίτλος Μεθοδολογικού Εργαλείου	CL1.2_8 Δημιουργικότητα στην τάξη – πού, πώς και πότε;
Κωδικός και Τίτλος Δεξιότητας	1.2 Ανάπτυξη Δημιουργικότητας
Αριθμοί και Τίτλοι Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση: 1. Να δίνουν τον ορισμό της δημιουργικότητας και να απαριθμούν τα στοιχεία που σχετίζονται με αυτή και αφορούν στους μαθητές και την τάξη. 2. Να ενθαρρύνουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και αντιλήψεις μέσω της χρήσης μεθόδων όπως τη νοητική χαρτογράφηση (mindmapping), τη μέθοδο Walt Disney και άλλες, καθώς και την καθοδήγησή τους έτσι ώστε να γνωρίζουν τα τέσσερα στάδια της δημιουργικής διαδικασίας. 3. Να υποστηρίζουν τους μαθητές έτσι ώστε να αναπτύξουν νέες ιδέες και να ενθαρρύνουν τον πειραματισμό τους μέσω της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος που ευνοεί την ανάπτυξη της δημιουργικότητας. 4. Να κατανοήσουν τις προσωπικές τους δυνατότητες και αδυναμίες όσον αφορά τη δημιουργικότητα και να παρέχουν υποστήριξη στους μαθητές έτσι ώστε να αναστοχάζονται κατά τη διάρκεια της δημιουργικής διαδικασίας με απώτερο στόχο να συνειδητοποιήσουν τη δημιουργικότητά τους.

Στόχος μεθοδολογικού εργαλείου	Αυτή η δραστηριότητα αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης, όπου ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να βρουν ιδέες για το πού, πότε και πώς μπορούν να υλοποιήσουν δραστηριότητες που να προωθούν τη δημιουργικότητα μέσα στην τάξη. Ο στόχος αυτού του εργαλείου είναι να συγκεντρώσει όλα τα μαθησιακά αποτελέσματα του εργαστηρίου και να διευκολύνει μια συζήτηση που να αφορά διαφορετικές εμπειρίες και απόψεις.
Συμβουλές για τον εκπαιδευτή	Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να παροτρύνει τη συμμετοχή και την ανοιχτή συζήτηση μέσα στην ομάδα.

Εισαγωγή στο θέμα

Οι συμμετέχοντες παρακολούθησαν μια εισαγωγή στη δεξιότητα της Δημιουργικότητας. Αυτή η δραστηριότητα αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης, όπου ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να βρουν ιδέες για το πού, πότε και πώς μπορούν να υλοποιήσουν δραστηριότητες που να προωθούν τη δημιουργικότητα μέσα στην τάξη. Σε αυτό το στάδιο θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν τις ιδέες τους.

Ερωτήσεις καθοδήγησης

Ο εκπαιδευτής θα ήταν καλό να δώσει χρόνο για μια ανοιχτή συζήτηση, αφού αυτή θεωρείται μια δραστηριότητα ανακεφαλαίωσης και οι εναπομείνουσες ερωτήσεις θα πρέπει να συζητηθούν και να απαντηθούν. Ωστόσο, ο εκπαιδευτής θα πρέπει να καθοδηγεί τη συζήτηση και να την κατευθύνει προς την ουσία της, θέτοντας ερωτήσεις όπως:

Μέσα από τις απόψεις που αποκτήσατε από το εργαστήριο,

- Τι θεωρείτε ως το πιο σημαντικό στοιχείο που θα πρέπει να ενσωματωθεί στη διδασκαλία στην τάξη;
- Πώς ακριβώς σχεδιάζετε να πετύχετε αυτή την ενσωμάτωση;
- Σε ποια θέματα/μαθήματα πιστεύετε πως μπορούν να ενσωματωθούν αυτά τα σχέδια;

Μπορείτε να σημειώνετε και να ομαδοποιείτε πάνω σε έναν πίνακα τις ιδέες που εκφράζονται από τους συμμετέχοντες.

Ερωτήσεις ανακεφαλαίωσης

Θα ήταν επίσης καλό να ρωτήσετε τους συμμετέχοντες για αυτά που έχουν αποκομίσει στο εργαστήριο σε συναισθηματικό επίπεδο

- Τι ήταν εκείνο που μάθατε κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου που σας έκανε να εκπλαγείτε περισσότερο;
- Ποια ιδέα σκοπεύετε να εφαρμόσετε οπωςδήποτε στο μάθημά σας και γιατί;
- Γιατί πιστεύετε πως το θέμα της βιωσιμότητας/οικολογικής σκέψης είναι σημαντικό να συμπεριληφθεί στο μάθημα μέσα στην τάξη;
- Γιατί πιστεύετε πως το θέμα της δημιουργικότητας είναι πολύ σημαντικό να συμπεριληφθεί στη διδασκαλία μέσα στην τάξη;

Συμπεράσματα